Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
MELCHIOR WATHELET
föredraget den 30 maj 2017[1]

Mål C-649/15 P

TV2/Danmark A/S
mot

Europeiska kommissionen

”Överklagande – Statligt stöd – Artikel 107.1 FEUF – Allmännyttiga radio- och TV-sändningar – Åtgärder som de danska myndigheterna vidtagit med avseende på det danska televisionsföretaget TV2/Danmark – Begreppet ’stöd som lämnats av staten eller med statliga medel’ – Altmark-domen”

1. TV2/Danmark A/S (nedan kallat TV2 A/S) har i sitt överklagande yrkat att den dom som Europeiska unionens tribunal meddelat i målet TV2/Danmark/kommissionen,[2] genom vilken kommissionens beslut 2011/839/EU[3] ogiltigförklarades i den del Europeiska kommissionen ansåg att de reklamintäkter från åren 1995 och 1996 som betalades ut till TV2/Danmark genom fonderna för TV2 utgjorde statligt stöd och dess talan i övrigt ogillades, delvis ska upphävas (TV2 A/S är ett danskt programaktiebolag. TV2 A/S bildades i syfte att, med redovisningsmässig och skattemässig verkan från och med den 1 januari 2003, ersätta det självständiga statliga företaget TV2/Danmark, nedan kallat TV2). Detta mål har samband med målen C-656/15 P och C-657/15 P, vilka även de rör överklaganden av den domen och i vilka jag lämnar förslag till avgörande denna dag. Målet hör även nära samman med det mål som ledde fram till domen av den 8 mars 2017, Viasat Broadcasting UK/kommissionen (C-660/15 P, EU:C:2017:178).

I. Bakgrund till tvisten

2. Då omständigheterna i förevarande mål är identiska med dem i mål C-656/15 P hänvisar jag till punkterna 2–15 i mitt förslag till avgörande i det målet, som också lämnas denna dag.

II. Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

3. Av samma skäl hänvisar jag till punkterna 16–19 i mitt förslag till avgörande i mål C-656/15 P.

1 Originalspråk: franska.

2 Dom av den 24 september 2015, T-674/11, nedan kallad den överklagade domen, EU:T:2015:684.

3 Kommissionens beslut av den 20 april 2011 om de åtgärder som Danmark har vidtagit till förmån för TV2/Danmark (EUTL 340, 2011, s. 1, nedan kallat det ifrågasatta beslutet).

III. Prövning av överklagandet

4. TV2 A/S har till stöd för sitt överklagande anfört två grunder, avseende dels tolkningen och tillämpningen av det fjärde villkor som domstolen ställt upp i sin dom av den 24 juli 2003, Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg, (C-280/00, nedan kallad Altmark-domen, EU:C:2003:415, nedan kallad domen i målet Altmark och, när det gäller dessa villkor, Altmark-villkoren), dels kvalificeringen av de medel som TV2 överförde till sina regionala stationer.

5. Domstolen har, i enlighet med artikel 76.2 i sina förfarandebestämmelser bedömt att den haft ett tillräckligt underlag efter det skriftliga förfarandet och att det därmed inte varit nödvändigt att hålla någon muntlig förhandling.

A. Den första grunden (det fjärde Altmark-villkoret)

1. Parternas argument

6. TV2 A/S har gjort gällande att tribunalen gjort en rättslig felbedömning genom att ogilla dess förstahandsyrkande för talan genom att tolka och tillämpa det fjärde Altmark-villkoret på ett felaktigt sätt.

7. TV2 A/S har i synnerhet gjort gällande att tribunalen, utifrån det särskilda uppdrag av allmänt intresse som TV2 hade och den retroaktiva tillämpningen av Altmark-villkoren, inte borde ha gjort någon restriktiv bokstavstolkning av det fjärde Altmark-villkoret, utan ha begränsat sig till att pröva om dess syfte i förevarande fall var uppfyllt.

8. Enligt TV2 A/S är tribunalens tillämpning orimlig, eftersom den sektor inom vilken TV2 är verksam inte är konkurrensutsatt, vilket innebär att det inte finns något ”referensföretag” med vilket jämförelsen enligt detta villkor kan göras.

9. TV2 A/S menar således att tribunalen borde ha tillämpat det fjärde Altmark-villkoret utifrån dess syfte [4] och konstaterat, med beaktande av den kontroll av räkenskaperna för TV2 som Rigsrevisionen gjort, att detta syfte – och därmed villkoret – var uppfyllt.

10. TV2 A/S har tillagt att dess uppfattning vinner stöd av den omständigheten att Altmark-villkoren i förevarande fall tillämpats retroaktivt, vilket lett till att dess rättssäkerhet urholkats.

11. Konungariket Danmark har anslutit sig till de argument som TV2 A/S anfört till stöd för sitt överklagande.

12. Kommissionen och Viasat Broadcasting UK Ltd (nedan kallat Viasat) har motsatt sig att denna grund prövas i sak och gjort gällande att den i alla händelser inte ska leda till bifall.

13. TV2 A/S har i sin replik bestritt vad kommissionen och Viasat anfört om huruvida förevarande grund kan upptas till sakprövning och gjort gällande att dess egna argument rör rättsfrågor.

14. Konungariket Danmark har i sin duplik gjort gällande att frågan om det sätt på vilket det fjärde Altmark-villkoret ska tolkas och tillämpas är en rättsfråga och att tribunalens bedömning av denna fråga utgör rättsliga bedömningar som kan prövas av domstolen inom ramen för ett överklagande.

4 Enligt TV2 A/S är det i sak tillräckligt för att det fjärde Altmark-villkoret ska vara uppfyllt att kompensationen för de tjänster av allmännyttigt intresse som erhålls används på ett ändamålsenligt sätt, för att uppdraget att utföra allmännyttiga tjänster ska utföras på bästa möjliga sätt till lägsta möjliga kostnad.

2. Bedömning

a) Upptagande till sakprövning

15. Jag delar kommissionens och Viasats uppfattning att de argument som framörts av TV2 A/S syftar till att förmå domstolen att göra en ny bedömning av de omständigheter som tribunalen fastställt. TV2 A/S har nämligen inte framfört ett enda argument om att tribunalen gjort någon rättsligt felaktig bedömning. Även om vissa argument rör rättsfrågor kan dessa inte särskiljas från invändningen att TV2 A/S menar att tribunalen gjort en felaktig tolkning av dansk rätt, vilket är en sakfråga. [5]

16. TV2 A/S har vidare gjort gällande att tribunalen uppenbart missförstått omständigheterna. Det har i ett sådant fall ålegat TV2 A/S att visa att för det fall att tribunalen inte missförstått omständigheterna skulle utgången ha blivit en annan, vilket TV2 A/S heller inte visat.

17. Såsom Viasat anfört anges det i överklagandet enbart mycket allmänt hållen kritik av den överklagade domen. Det överklagande som getts in av TV2 A/S innehåller heller inga nya argument, utan består väsentligen av hänvisningar till argument som redan framförts vid tribunalen och som denna noggrant har prövat innan de avfärdats.

18. Jag ska redovisa en närmare bedömning i vissa punkter.

1) Tillämpning av det fjärde Altmark-villkoret utifrån dess syfte

19. Tribunalen har i den överklagade domen (punkt 70) slagit fast att det ”inte [kan] medges att sektorn för radio- och tv-sändningar inte har någon konkurrensutsatt och affärsmässig dimension”, vilket TV2 A/S har bestritt för att göra gällande att det inte är möjligt att finna något referensföretag som har sådana kostnader som följer av att TV2 tillhandahåller allmännyttiga tjänster med vilket det kan jämföras och vilket skulle leda till att det fjärde Altmark-villkoret inte kan tillämpas enligt sin lydelse.

20. Jag konstaterar inledningsvis att frågan om det finns något genomsnittligt företag som är välskött och adekvat rustat med vilket de kostnader som TV2 har skulle kunna jämföras är en sakfråga i målet som därmed inte är underkastad domstolens prövning, eftersom det inte åberopats att bevisningen felbedömts och TV2 A/S inte har gjort gällande någon rättslig felbedömning.

21. Tribunalen har i punkterna 51–73 i den överklagade domen grundligt prövat TV2 A/S argument och genom en utförlig motivering avfärdat slutsatsen att det fjärde Altmark-villkoret ska tillämpas på ett anpassat sätt i ett ärende som detta, och genom att uttryckligen i punkt 119 i den överklagade domen anföra att det var möjligt att det går att hitta ett genomsnittsföretag som är välskött och tillräckligt utrustat med vilket kostnaderna för TV2 A/S skulle kunna jämföras, och avfärdade sålunda vad TV2 A/S anfört om att det inte gick att hitta något sådant företag.

22. TV2 A/S har inte bestritt detta i sitt överklagande och har inte upprepat sitt påstående att det inte kan jämföras med andra affärdrivande företag.

5 Den omständigheten att de argument som TV2 A/S anfört huvudsakligen vilar på dess yttranden och förklaringar avseende omständigheterna i målet framgår särskilt tydligt i punkterna 27–48, 54–62 och 85–111 i överklagandet. När det gäller de argument som TV2 A/S grundat på dansk rätt, se även punkt 68 i förevarande förslag till avgörande.

2) Otillräcklig kontroll från Riksrevisionen

23. TV2 A/S har vidare anfört att tribunalen borde ha slagit fast att den permanenta kontroll som utövades av Riksrevisionen av att TV2 var ett i ekonomiskt hänseende välskött företag var tillräckligt för att säkerställa det grundläggande syftet med det fjärde Altmark-villkoret.

24. Tribunalen slog emellertid fast, efter en bedömning av de bevisomständigheter som lagts fram i målet, såsom de hade redovisats i det ifrågasatta beslutet och lagts fram vid tribunalen under förfarandet, att de argument sökanden lagt fram avseende efterhandskontrollen av TV2 ”[u]nder alla omständigheter” inte ”håller … vid en mer detaljerad prövning”.

25. Såsom kommissionen framhållit rör det sig, även om det fjärde Altmark-villkoret inte i förevarande mål skulle ha tillämpats utifrån sin lydelse utan snarare tolkas utifrån sitt syfte, i alla händelser om omständigheterna i målet och kan därmed inte prövas av domstolen.

26. TV2 A/S har heller inte i domstolen gjort gällande att tribunalen skulle ha missuppfattat bevisningen i målet eller preciserat på vilket sätt dessa eventuellt skulle ha missuppfattats av tribunalen, eller anfört några som helst bevis för att tribunalen skulle ha gjort sådana felbedömningar att den kan ha missuppfattat bevisningen i målet.

3) I den mån det anförts rättsliga argument är de irrelevanta

27. TV2 A/S har vid tribunalen, till stöd för sitt yrkande om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet, åberopat dels att kommissionen gjort en rättslig felbedömning (genom att den ska ha använt sig av en felaktig rättslig kvalificering inom ramen för det fjärde Altmark-villkoret) dels att den gjort misstag vid bedömningen av omständigheterna i ärendet.

28. Tribunalen har avfärdat de grunder som sökanden anfört i två steg. Den anförde först att kommissionen tillämpat ett korrekt rättsligt kriterium (nämligen det fjärde Altmark-villkoret i dess fulla lydelse). Den har härefter prövat huruvida målet hade bedömts annorlunda om sökanden hade haft rätt i sin uppfattning om vilket juridiskt kriterium som skulle tillämpas (det vill säga en tillämpning av det fjärde Altmark-villkoret utifrån dess syfte). Tribunalen fastställde inom ramen för sin exklusiva rätt att pröva sakfrågor att tvistens utgång hade blivit densamma även med tillämpning av det rättsliga kriterium som sökanden förespråkat. [6]

29. Såsom kommissionen anfört kan TV2 A/S, eftersom tribunalen prövade båda dessa steg inom ramen för de grunder som sökanden anfört i första instans, endast vinna bifall till sitt överklagande om det visas att det skett såväl en uppenbar missuppfattning av omständigheterna som en rättslig felbedömning när det gäller valet av tillämpligt rättsligt kriterium.

30. Eftersom TV2 A/S inte har gjort gällande att det förekommit någon uppenbar missuppfattning av omständigheterna är det inte nödvändigt för domstolen att pröva om det gjorts någon rättslig felbedömning.

31. De två sakfrågor och det ”rättsliga” argument som TV2 A/S anfört – enligt vilket avsaknaden av jämförelseföretag som uppträder på normala marknadsvillkor och av en kommersiell dimension av public service-sändningar inom radio- och TV-sändningar föranleder en teleologisk tillämpning av det fjärde Altmark-villkoret – vilar helt på förutsättningen att domstolen skulle göra en annan bedömning av omständigheterna än den som tribunalen gjort, vilket den inte får göra.

6 Punkt 70 i den överklagade domen när det gäller frågan huruvida radio- och TV-sektorn är konkurrensutsatt och verkar på en marknad, punkt 119 när det gäller frågan huruvida det är möjligt att finna ett genomsnittligt företag med vilket kostnaderna för TV2 kan jämföras och punkterna 132–148 när det gäller frågan huruvida efterhandskontrollen av TV2 genom Riksrevisionen är tillräcklig.

32. Tribunalen har vidare, i punkterna 132–148 i den överklagade domen, även prövat målet utifrån en mindre rigorös tillämpning av det fjärde Altmark-villkoret och kommit fram till att utgången skulle ha blivit densamma.

33. De argument som TV2 A/S fört fram är mot denna bakgrund irrelevanta.

34. Jag ska i andra hand pröva TV2 A/S argument i sak.

b) Prövning i sak

1) Tillämpning av det fjärde Altmark-villkoret utifrån dess syfte

i) Det fjärde villkoret är tillämpligt i dess helhet

35. När det gäller tolkning och tillämpning av det fjärde Altmark-villkoret, kan, enligt min mening, tribunalen inte klandras för att ha åsidosatt rättssäkerhetsprincipen genom att slå fast att detta villkor var fullt ut tillämpligt och för att ha tillämpat det retroaktivt.

36. För det första är de fyra Altmark-villkoren kumulativa. För det andra, mot bakgrund av att det rör sig om ett principiellt viktigt avgörande – i vilket domstolen har definierat en rad allmänt omfattande villkor – är det inte lämpligt att modifiera omfattningen av de villkor som slagits fast vilka tar sikte på en specifik situation, nämligen den att ett företag som mottar stöd för att uppfylla sina skyldigheter avseende allmännyttiga tjänster ”när åtgärden i själva verket inte innebär att dessa företag gynnas ekonomiskt och således inte har som verkan att dessa företag får en mer fördelaktig konkurrensställning än konkurrerande företag”.[7]

37. Såsom kommissionen anfört är begreppet statligt stöd ett objektivt begrepp och kan inte tolkas olika utifrån omständigheterna i ett visst mål. Den betydelse som kan vara önskvärd för vissa sektorer som uppvisar särdrag kan således inte göra sig gällande vid bedömningen av om det föreligger statligt stöd (som är en objektiv bedömning) men däremot när det gäller bedömningen av om stödet är förenligt med den inre marknaden.[8]

38. Syftet med Altmark-villkoren är nämligen att slå fast vilket pris som skulle kunna begäras på marknaden i allmänhet (marknadspriset) för den prestation som motsvaras av den berörda allmännyttiga tjänsten, för att avgöra om denna tjänst hade kunnat erbjudas (på samma villkor, utan statlig inblandning).

ii) Den tidsmässiga tillämpningen av Altmark-villkoren

39. TV2 A/S har ifrågasatt den retroaktiva tillämpningen av dessa villkor.

40. Det är tillräckligt att hänvisa till domstolens praxis,[9] redovisad i punkt 79 i den överklagade domen, enligt vilken ”en dom i ett mål om förhandsavgörande enligt fast rättspraxis inte är av konstitutiv karaktär utan enbart av deklarativ karaktär, vilket medför att domens rättsverkningar i princip gäller från det datum då den tolkade regeln trädde i kraft”.

41. I samma punkt i den överklagade domen har tribunalen för övrigt konstaterat att domstolen inte beslutat att begränsa verkningarna av Altmark-domen i tiden.

7 Punkt 87 i Altmark-domen.

8 Vilket framgår även av lydelsen av Amsterdamprotokollet, i vilket lydelsen av artikel 106.2 FEUF återges.

9 Dom av den 8 september 2011, Q-Beef och Bosschaert (C-89/10 och C-96/10, EU:C:2011:555, punkt 48 och där angiven rättspraxis).

42. TV2 A/S argumentation synes främst knytas till de ekonomiska verkningarna för TV2 av att de ifrågavarande åtgärderna klassificeras som ”statligt stöd” enligt Altmark-villkoren, trots att de vidtagits långt innan den domen meddelades.

43. Tribunalen har emellertid även avfärdat möjligheten att dessa eventuella ekonomiska konsekvenser skulle kunna göra det möjligt för TV2 A/S att i rättssäkerhetens namn göra gällande att dessa villkor inte skulle tillämpas i förevarande mål. [10]

iii) Jämförelse med ett genomsnittligt företag eller referensföretag

44. Även om det kan konstateras att det i förevarande fall inte var möjligt att göra någon konkret jämförelse med ett annat företag och att alla relevanta försök i denna riktning hade gjorts – vilket angivits att så inte var fallet i den överklagade domen (punkt 119) – är det, som Viasat anfört, viktigt att framhålla att Konungariket Danmark hade kunnat genomföra ett upphandlingsförfarande, då Altmark-domen lämnar två lösningar på vilka det fjärde villkor som där ställs kan uppfyllas. Den första är att välja en leverantör av den allmännyttiga tjänsten efter en upphandling, och den andra är att slå fast en begränsning av kompensationen för allmännyttiga tjänster till sådana kostnader som ett genomsnittligt välskött företag skulle ha för att utföra allmännyttiga tjänster.

45. Det framgår av punkterna 116 och 117 i den överklagade domen att det inte är tillräckligt att visa att mottagaren av stödet själv är ett välskött och välutrustat företag för att det fjärde Altmark-villkoret ska anses vara uppfyllt (det argument som TV2 A/S anfört). Det är nödvändigt att hitta ett referensföretag.

46. Det argument som TV2 A/S anfört om att det är möjligt att uppfylla det fjärde Altmark-villkoret i det särskilda fall där det inte går att identifiera ett referensföretag är i alla händelser utan relevans i förevarande mål, eftersom tribunalen i punkt 119 i den överklagade domen slagit fast att det *är* möjligt att identifiera ett referensföretag med vilket kostnaderna för TV2 skulle kunna jämföras.

47. TV2 A/S har i punkterna 52 och 53 i sitt överklagande hänvisat till domarna i målen BUPA m.fl./kommissionen [11] och CBI/kommissionen [12] till stöd för påståendet att det beroende på omständigheterna kan vara nödvändigt att anpassa det fjärde Altmark-villkoret – utifrån det ändamål som eftersträvas.

48. Det är emellertid tillräckligt att konstatera att detta påstående grundligt prövats av tribunalen innan det avfärdades (punkterna 57–63 och 68–70 i den överklagade domen), utan att TV2 A/S nämnt det i sitt överklagande.

49. Såsom anförts i den överklagade domen (punkterna 57 och 58), var omständigheterna väldigt annorlunda i det mål som ledde fram till domen av den 12 februari 2008, BUPA m.fl./kommissionen (T-289/03, EU:T:2008:29), på intet sätt jämförbara med dem i förevarande mål. TV2 A/S har inte uttalat sig om vad tribunalen anfört för att avfärda dess argument i detta avseende.

50. När det gäller domen i målet CBI, kan det konstateras att det där inte rörde sig om att godkänna en modifierad tillämpning av det fjärde Altmark-villkoret. Tribunalens konstaterande av att det där var fråga om en mycket speciell sektor, nämligen sjukhus, vilken inte nödvändigtvis är utsatt för konkurrens och marknadsvillkor, saknade således relevans för bedömningen av om det fjärde Altmark-villkoret var uppfyllt. [13]

10 Punkterna 81 och 82 i den överklagade domen.

11 Dom av den 12 februari 2008, BUPA m.fl./kommissionen (T-289/03, EU:T:2008:29, nedan kallad domen i målet BUPA).

12 Dom av den 7 november 2012, CBI/kommissionen (T-137/10, nedan kallad domen i målet CBI, EU:T:2012:584).

13 Domen i målet CBI, punkterna 35 och 36 (se även punkt 289 och följande punkter).

51. Jag menar i alla händelser, i likhet med kommissionen, att radio- och TV-verksamhet av allmänt intresse är konkurrensutsatt och verkar på en marknad, vilket för övrigt tribunalen konstaterat inom ramen för sin exklusiva behörighet att fastställa omständigheterna i målet.

2) Den kontroll som bedrivits av Riksrevisionen

52. Såsom Viasat anfört kan de grunder och yrkanden som TV2 A/S lagt fram förstås som ett erkännande av att det fjärde Altmark-villkoret *inte var uppfyllt* enligt sin lydelse och att det därmed *inte* gjorts någon analys av kostnaderna för ett genomsnittligt välskött företag vid fullgörande av dess skyldigheter av allmänt intresse.

53. Bedömningen av den kontroll som utförts av Riksrevisionen är således enbart relevant om domstolen (felaktigt enligt min mening) skulle konstatera att det fjärde Altmark-villkoret när det gäller TV2 skulle tillämpas på ett sådant modifierat sätt som TV2 A/S gjort gällande.

54. Jag anser att tribunalen i förevarande mål tillämpade det fjärde Altmark-villkoret korrekt genom att kräva en jämförelse mellan de kostnader som TV2 haft och som ett annat välskött och välutrustat företag skulle ha haft.

55. För det mindre sannolika fall att domstolen skulle slå fast att det fjärde Altmark-villkoret inte ska tillämpas enligt sin lydelse i förevarande mål, utan att det tvärtom ska tillämpas utifrån sitt syfte, är det ostridigt att tribunalen har slagit fast, efter en bedömning av de bevisfakta som lagts fram i målet såsom dessa redovisats i det ifrågasatta och lagts fram för tribunalen under förfarandet att ”under alla förhållanden” så att de argument som sökanden anfört om efterhandskontroll av TV2 inte ”håller … vid en mer detaljerad prövning”. [14]

56. Den första grunden ska således inte prövas i sak. Den ska i alla händelser inte leda till att talan bifalls.

B. Den andra grunden (de regionala stationernas resurser)

1. Sammanfattning av parternas argument

57. TV2 A/S andra grund är att tribunalen, i den mån som den sakprövat och lämnat dess andrahandsyrkande utan bifall, trots att TV2 A/S och kommissionen inte var oense avseende kvalificeringen av de medel från licensavgifter som TV2 överförde till sina regionala stationer, har gått utöver vad som yrkats i målet och därigenom sin prövningsrätt, samt åsidosatt den kontradiktoriska principen.

58. TV2 A/S har vidare gjort gällande den bedömning som tribunalen gjort i sak grundas på en uppenbart felaktig tolkning av dansk rätt.

59. TV2 A/S har i synnerhet gjort gällande att det inte på något sätt framgår av dansk rätt att TV2 var skyldigt att utge vederlag till sina regionala stationer för de regionala program som sändes av TV2 eller att överföringen av licensmedel till dessa stationer utgjorde en skyldighet som TV2 hade gentemot dessa stationer som motprestation för de program de tillhandahöll.

60. Konungariket Danmark har anslutit sig till de argument som TV2 A/S anfört till stöd för sitt överklagande.

14 Punkt 132 i den överklagade domen. Tribunalens prövning av de argument som TV2 anfört om att det fjärde Altmark-villkoret var uppfyllt ”i sak” återfinns i punkterna 133–148 i den överklagade domen.

61. Kommissionen och Viasat har motsatt sig att denna grund upptas till sakprövning och gjort gällande att talan i alla händelser inte ska bifallas på denna grund.

62. Kommissionen har i synnerhet anfört att för det fall att domstolen prövar denna grund i sak bör den slå fast att tribunalen, i den mån som TV2 A/S under förfarandet vid tribunalen kom överens med kommissionen om att yrkandet om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet i den del det i detta slagits fast att överföringarna från TV2 till dess regionala stationer av medel härrörande från licensavgifter utgjorde ”statligt stöd” skulle anses ha förlorat sitt ändamål, borde ha konstaterat att den ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet som avsågs på denna punkt inte längre var aktuell och lämnat denna grund utan avseende.

63. Kommissionen har tillagt att även om det är uppenbart att dessa medel utgör statligt stöd framgår det inte i sig av det ifrågasatta beslutet att kommissionen haft för avsikt att uttala sig i denna fråga (huruvida de medel som härrör från licensavgifter och som TV2 överfört till regionala stationer utgör statligt stöd eller inte).

2. Bedömning

a) Upptagande till sakprövning

64. TV2 A/S har gjort gällande att tribunalen gjort en uppenbart felaktig tolkning av dansk rätt (”de konstateranden på vilka den grundat den slutsats den dragit följer inte av handlingarna i målet och står i uppenbar strid med dansk rätt”, i punkt 84 i överklagandet).

65. Tolkningen av nationell rätt omfattas inte av domstolens prövning.

66. Tribunalen har heller inte uppenbart missförstått bevisningen, vilket heller inte TV2 A/S har gjort gällande.

67. Såsom kommissionen anfört är omständigheterna i målet odiskutabelt mycket komplicerade. Så är bland annat fallet när det gäller den danska lagstiftningen, vilket inte har underlättat tribunalens arbete.

68. Detta påverkar emellertid på intet sätt den omständigheten att TV2 A/S inte har preciserat vilka bevis som eventuellt skulle ha missuppfattats av tribunalen, och har heller inte visat att tribunalen gjort felaktiga bedömningar som skulle ha föranlett den att missuppfatta de bevis som finns i handlingarna. TV2 A/S har i stället använt dessa argument som förevändning för att, på överklagandestadiet, göra en mer detaljerad prövning av innehållet i dansk rätt (se punkterna 85–111 i överklagandet) och för att attackera den bedömning som tribunalen gjort av de bevisfakta som de relevanta bestämmelserna i dansk rätt utgör, trots att dessa omständigheter redan analyserats grundligt i den överklagade domen.

69. TV2 A/S har hänvisat till dom av den 18 juli 2007, Industrias Químicas del Vallés SA (C-326/05 P, EU:C:2007:443, punkterna 57–60) och dom av den 3 april 2014, Frankrike/kommissionen (C-559/12 P, EU:C:2014:217, punkterna 78–81) till stöd för att en sådan uppenbart felaktig tolkning av nationell rätt som bolaget gör gällande omfattas av domstolens prövning.

70. Genom dessa argument och den förnyade undersökningen av dansk rätt har TV2 A/S i praktiken helt enkelt ifrågasatt – såsom var fallet i det mål som ledde fram till dom av den 3 april 2014, Frankrike/kommissionen (C-559/12 P, EU:C:2014:217) – tribunalens bedömning av de bevisfakta som relevanta bestämmelser i dansk rätt utgör, vilka redan analyserats grundligt i den överklagade domen (punkterna 166–173).

71. Den andra grunden ska därmed enligt min mening inte prövas i sak.

72. Således är det enbart i andra hand som jag prövar de argument som TV2 A/S lagt fram i sak.

b) Prövning i sak

73. TV2 A/S har gjort gällande att tribunalen åsidosatt grundläggande processrättsliga principer genom att i punkterna 152–157 i den överklagade domen (den del där andrahandsyrkandet från TV2 A/S vid tribunalen prövas i sak och lämnas utan bifall) göra en inledande tolkning av det ifrågasatta beslutet (enligt TV2 A/S kunde inte tribunalen konstatera att TV2 var underkastat en självständig skyldighet att betala sina regionala stationer).

74. Såsom Viasat anfört har den omständigheten att kommissionen och TV2 A/S vid tribunalen varit överens om tolkningen av det ifrågasatta beslutet inte påverkat dess rätt att tolka det beslutet, som var ifrågasatt i ett mål vid denna domstol.

75. Unionsdomstolarna ska nämligen bedöma en rättsakt utifrån dess motivering, utan att kommissionen kan ändra denna under ett pågående förfarande.

76. Till exempel har, enligt fast rättspraxis, ”skyldigheten att motivera ett individuellt beslut till syfte att göra det möjligt för domstolen [eller tribunalen] att pröva beslutets lagenlighet och att ge den berörde de upplysningar som är nödvändiga för att denne skall kunna bedöma om beslutet är välgrundat eller om det eventuellt är behäftat med ett sådant fel att det är möjligt att ifrågasätta dess giltighet. Den berörde ska följaktligen i princip underrättas om skälen för beslutet samtidigt som den mottar det beslut som går denne emot. En bristfällig motivering kan inte rättas till genom att den berörde underrättas om skälen för beslutet under förfarandet vid domstolen [eller tribunalen]”. [15]

77. Enligt min mening har tribunalen således inte gjort någon felaktig rättslig bedömning när den tolkat skäl 194 i det ifrågasatta beslutet, även om TV2 A/S och kommissionen under förfarandet vid denna var överens om hur rättsakten skulle tolkas, eftersom TV2 A/S inte har velat ta tillbaka sitt yrkande avseende denna (se den överklagade domen, punkterna 154 och 157).

78. Tribunalen har i punkt 168 i den överklagade domen [16] på grundval av dessa omständigheter, såsom de redovisats i det ifrågasatta beslutet och framgår av handlingarna, slagit fast att TV2 inte kunde anses uppträda enbart som ett enkelt ”betalningsorgan” med avseende på de regionala stationerna (punkt 166), utan snarare anses underkastad en autonom skyldighet att betala dessa stationer (punkt 167).

79. Tribunalens bedömning av omständigheterna i målet framgår vidare av punkterna 169–173 i den överklagade domen, där den redovisar sin bedömning av dansk rätt som ligger till grund för dess slutsatser.

80. Vidare har även kommissionen (trots de argument som redovisats i punkterna 62 och 63 i detta förslag till avgörande) erkänt att den bedömning som tribunalen gjort utifrån dess tolkning av det ifrågasatta beslutet är juridiskt korrekt. [17]

15 Dom av den 28 juni 2005, Dansk Rørindustri m.fl./kommissionen, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P– C-208/02 P och C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkterna 462 och 463.

16 ”Ingenting i sökandens argument ger emellertid stöd för slutsatsen att det i förevarande fall rör sig om ett sådant fall som avses ovan i punkt 166. Omständigheterna, såsom de utan att ha bestritts av sökanden följer av det angripna beslutet och handlingarna i målet, ger tvärtom stöd för slutsatsen att det snarare rör sig om det fall som avses ovan i punkt 167.”

17 I den mån de medel som mottagits av TV2 beräknats för att ge bolaget ersättning för den allmännyttiga tjänst det ansvarade för att utföra var nämligen TV2 mottagare av ett stöd vars förekomst bevisats (då de fyra Altmark-villkoren inte var uppfyllda).

81. I alla händelser är frågan huruvida TV2 är underkastat en självständig betalningsskyldighet gentemot de regionala stationerna en sakfråga som inte omfattas av domstolens prövning.

82. Härav följer att den andra grunden inte ska prövas i sak. Den ska i alla händelser inte leda till bifall av talan. Överklagandet ska således lämnas helt utan bifall.

C. Begäran om nya skäl

83. Kommissionen har gjort gällande att tribunalen gjort en felaktig rättslig bedömning genom att slå fast att det andra Altmark-villkoret var uppfyllt och uppmanat domstolen att korrigera skälen i detta avseende.

84. Då denna begäran inte förekommer i ett eget överklagande av den överklagade domen (se mitt förslag till avgörande i mål C-656/15 P som lämnats denna dag)[18] eller i ett överklagande som har anknytning till detta, utan i kommissionens svarsinlaga till förevarande överklagande från TV2 A/S och begäran varken avser att överklagandet ska bifallas eller helt eller delvis ogillas (artikel 174 i domstolens rättegångsregler), kan kommissionen inte utvidga föremålet för förevarande överklagande, som inte rör denna bedömning. Kommissionens begäran ska således inte prövas i sak.

85. Vidare har, såsom också kommissionen erkänt, en sådan begäran om ändrade domskäl endast betydelse för det fall att domstolen skulle bifalla talan på TV2 A/S första grund om tillämpningen av det fjärde Altmark-villkoret, eftersom dessa villkor är kumulativa. Så är inte fallet. Begäran är således i alla händelser irrelevant.

IV. Rättegångskostnader

86. Enligt artikel 184.2 i rättegångsreglerna ska domstolen, när överklagandet ogillas, besluta om rättegångskostnaderna. Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna om detta har yrkats. Kommissionen och Viasat har yrkat att TV2 A/S ska ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom TV2 A/S har tappat målet ska kommissionens yrkande bifallas.

87. I artikel 140.1 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 i dessa regler ska tillämpas i mål om överklagande, föreskrivs att medlemsstater och institutioner som har intervenerat ska bära sina rättegångskostnader. Konungariket Danmark, som har intervenerat vid tribunalen, ska bära sina rättegångskostnader.

V. Förslag till avgörande

88. Mot bakgrund av allt som ovan anförts föreslår jag att domstolen ska lämna överklagandet utan bifall och förplikta TV2/Danmark A/S att ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för Europeiska kommissionen och Viasat Broadcasting UK Ltd Konungariket Danmark ska bära sina rättegångskostnader.

18 Kommissionen har inte bestritt tribunalens bedömning avseende det andra Altmark-villkoret.